

Dosarul nr. 2ra-1272/2022
2-20132015-01-2ra-12092022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (L. Grădinari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Anna Tcaciuc, reprezentată de avocatul Nicolae Dodon,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anna Tcaciuc împotriva Întovărășirii Pomicole „Legume-M”, intervenient accesoriu Consiliul sătesc Nihoreni, primarul satului Nihoreni, raionul Rîșcani, privind anularea hotărârii Adunării Generale a Întovărășirii Pomicole „Legume-M” din 03 august 2020 și 09 august 2020, restabilirea calității de membru a Întovărășirii Pomicole „Legume-M”, împotriva deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 22 octombrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Anna Tcaciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întovărășirii Pomicole „Legume-M”, intervenient accesoriu Consiliul sătesc Nihoreni, primarul satului Nihoreni, raionul Rîșcani, solicitând anularea hotărârii direcției Întovărășirii Pomicole „Legume-M” din 03 august 2020 privind excluderea Annei Tcaciuc din întovărășire și anularea hotărârii Adunării Generale a Întovărășirii Pomicole „Legume-M” din 09 august 2020 privind excluderea Annei Tcaciuc din întovărășire, restabilirea calității de membru în cadrul Întovărășirii Pomicole „Legume-M”.

În motivarea acțiunii Anna Tcaciuc a indicat că potrivit certificatului nr. 7 din 13 august 2013, dânsa deține calitatea de membru al Întovărășirii Pomicole „Zarea”, actualmente Întovărășirea Pomicolă „Legume-M”, fiindu-i transmis în folosință terenul cu număr cadastral xxxx, cu suprafața de 0,0513 ha. Astfel, prin decizia 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a constatat faptul că Anna Tcaciuc deține calitatea de membru a Întovărășirii Pomicole „Legume-M”.

Prin hotărârea direcției Întovărășirii Pomicole „Legume-M” din 03 august 2020,

aprobată prin hotărârea Adunării Generale a Întovărășirii Pomicole „Legume-M” din 09 august 2020, s-a decis excluderea Annei Tcaciuc din întovărășire. Despre existența hotărârilor a aflat la 21 august 2020, când a recepționat scrisoarea nr. 39 din 19 august 2020, însă fără a cunoaște conținutul actelor contestate deoarece nu i-au fost aduse la cunoștință.

Nefiind de acord cu hotărârile nominalizate, la 22 august 2020, a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea acestora, deoarece sunt vădit nefondate, însă răspuns nu a primit.

Reclamanta susține că un argument în vederea excluderii din întovărășire a servit faptul acaparării samavolnice a terenului, precum și deținerea în proprietate privată a terenului cu suprafața de 0,09 ha. Reclamanta consideră acest argument neîntemeiat deoarece până în prezent terenul în litigiu este prelucrat de dânsa.

Referitor la argumentul precum că nu a achitat cotizațiile de membru, reclamanta a menționat că de nenumărate ori a solicitat în scris la 11 noiembrie 2019, cât și verbal, conducerii întovărășirii achitarea cotizațiilor de membru și a impozitului funciar, însă nu i-a fost prezentat calculul restanțelor la plata cotizațiilor.

La 14 septembrie 2021, Anna Tcaciuc a depus cerere suplimentară, menționând că în ședința de judecată din 06 iulie 2020 a primit hotărârea direcției a Întovărășirii Pomicole „Legume-M” din 03 august 2020 și procesul-verbal nr. 7 din 09 august 2020 al Adunării generale a membrilor împuterniciți a Întovărășirii Pomicole „Legume-M” prin care s-a dispus excluderea Annei Tcaciuc din componența întovărășirii.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central acțiunea a fost respinsă integral ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 26 noiembrie 2021, Anna Tcaciuc, reprezentată de avocatul Nicolae Dodon, a depus apel nemotivat, iar la 24 ianuarie 2022, a depus apel motivat, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Anna Tcaciuc și a fost menținută hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Anna Tcaciuc dispune de casă de locuit cu teren aferent și de grădină pe teritoriul satului Nihoreni, raionul Rîșcani.

Astfel, potrivit art. 9 din Statutul model al întovărășirii pomicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 629 din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărășirile pomicole, nu pot obține calitatea de membru al întovărășirii pomicole persoanele care dispun de loturi de lângă casă, destinate construcției.

Totodată, pct.14 din Statutul model al întovărășirii pomicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 629 din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărășirile pomicole, enumeră exhaustiv temeiurile de excludere a membrului întovărășirii pomicole din întovărășire, pentru excluderea persoanei din această calitate fiind suficient prezența unui temei din cele enumerate.

Prin hotărârea din 03 august 2020 a Întovărășirii Pomicole „Legume-M” s-a stabilit că Tcaciuc Anna a fost exclusă din Întovărășirea Pomicolă „Legume M” pe motiv că dispune cu drept de proprietate de casă amplasată pe str. Xxxx, fiind proprietara terenului aferent casei de locuit. Drept urmare, nu pot obține calitatea de

membru al întovărășirii pomicole persoanele care dispun de loturi de casă, destinate construcției individuale, sau de locuri de serviciu, precum și cei care sânt membri al altor întovărășiri pomicole.

În asemenea mod, instanța de apel a considerat că Anna Tcaciuc a fost exclusă legal din întovărășire pentru că deținea lotul de teren de 0,06 ha pe lângă casă și 0,09 ha grădini în intravilanul Primăriei satului Nihoreni, raionul Rîșcani, ceia ce contravine calității de membru al întovărășirii pomicole. Deținerea concomitentă a patrimoniului privat format din casă individuală cu teren aferent și grădini contravine concepției și scopului fondării întovărășirilor pomicole, care au avut menirea de dezvoltare a pomiculturii și legumiculturii colective pentru persoanele de la blocurile locative. Astfel, argumentele prezentate de către Tcaciuc Anna, precum că a fost exclusă ilegal din calitatea de membru din Întovărășirea Pomicole „Legume-M” nu și-au găsit confirmare pe parcursul examinării cauzei.

Instanța de apel a respins argumentul Annei Tcaciuc precum că pînă în prezent dânsa prelucrează și îngrijește terenul în litigiu și alți pretendenți la acest teren nu există, or, scoaterea la iveală a unor circumstanțe ce privează persoana de dreptul de a fi membru al întovărășirii pomicole, a determinat administrația ÎP „Legume-M” din satul Nihoreni, raionul Rîșcani să examineze chestiunea excluderii ei din membrii întovărășirii.

La 03 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Anna Tcaciuc, reprezentată de avocatul Nicolae Dodon, a declarat recurs împotriva deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea integrală a deciziei contestate și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului Anna Tcaciuc, reprezentată de avocatul Nicolae Dodon, și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de judecată, reiterând în acest sens circumstanțele de fapt și de drept din acțiune și cererea de apel.

Suplimentar, recurenta a invocat că potrivit legii instanța este obligată să se expună asupra tuturor problemelor invocate și a probelor prezentate, în special dacă aceste se referă la fapte stabilite printr-o decizie judecătorească, însă la caz instanța de apel nu a motivat decizia pronunțată.

Mai mult, instanțele de judecată nu au aplicat prevederile art. 123 alin.(2) din Codul de procedură civilă or, prin decizia 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a constatat faptul că Anna Tcaciuc deține calitatea de membru a Întovărășirii Pomicole „Legume-M”.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 23 iunie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 17 iulie 2022, fiind recepționată de Anna Tcaciuc la 27 iulie 2022 (f.d. 244, vol. I).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Anna Tcaciuc, reprezentată de avocatul Nicolae Dodon, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 03 august 2022 împotriva deciziei 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 12 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Anna Tcaciuc, reprezentată de avocatul Nicolae Dodon, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Prin referința depusă la 03 octombrie 2022, ÎP „Legume-M” a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

Prin referința depusă la 05 octombrie 2022, primarul satului Nihoreni a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei din 223 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Anna Tcaciuc, reprezentată de avocatul Nicolae Dodon, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Anna Tcaciuc, reprezentată de avocatul Nicolae Dodon.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh